

Mededeling AB Recreatieschap Geestmerambacht

Vergadering	
Adviescommissie	16 maart 2022
Dagelijks bestuur	30 maart 2022
Algemeen bestuur	18 mei 2022

Onderwerp
Verdedigingsmiddelen boswachters

Het algemeen bestuur neemt kennis van
<ul style="list-style-type: none">• van de gevolgen van het intrekken van de justitiële toekenning van korte wapenstok en pepperspray;• en de schapsbestuurders uit te nodigen de gevolgen onder de aandacht te brengen bij hun burgemeesters, zodat zij in het driehoeksoverleg met Justitie en politie kunnen pleiten voor adequate uitrusting van de boswachters van de recreatieschappen.

Bestuurlijke achtergrond
<p>De recente landelijke discussie over gemeentelijke buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) geeft enig vertrouwen dat zij op voordracht van de driehoek in de toekomst wel weer kunnen worden uitgerust met geweldsmiddelen. Er wordt vanuit het ministerie de komende maanden bekeken welke bewapening passend is bij de taken en/of bevoegdheden van boa's uit de verschillende domeinen. Zie hieromtrent ook de brief van 12 november 2021 van de Minister aan de Tweede Kamer in de bijlage. In deze brief wordt onder meer uiteengezet dat regelgeving (in de vorm van een AMvB) wordt voorbereid voor bewapening en uitrusting van boa's.</p> <p>De inhoud van de nieuwe regelgeving zal sterk afhankelijk zijn van de gesprekken die worden gevoerd met alle betrokken partijen, waaronder burgemeesters, boa-werkgevers, toezichthouders, de boa-bonden en andere betrokken ministeries. In lijn hiermee vraagt RNH de schapsbestuurders om de geschetste problematiek onder de aandacht te brengen bij de betrokken burgemeesters en hen tevens te vragen om in het driehoeksoverleg met Justitie en politie te pleiten voor adequate uitrusting van de boswachters van de recreatieschappen. RNH zal dit onderwerp ook via de boa-bonden aankaarten</p>

Toelichting mededeling
<p>Toezichthoudende taken op naleving AV's Recreatieschappen</p> <p>In opdracht van de recreatieschappen verrichten de boswachters van RNH toezichthoudende taken in de recreatiegebieden. De boswachters van RNH zien o.a. toe op de naleving van de bepalingen van de Algemene Verordeningen (AV's) van recreatieschappen. Naast informatievoorziening en gastheerschap spreken de boswachters bezoekers aan op ongewenst gedrag, geven waarschuwingen en delen zo nodig bekeuringen uit.</p> <p>Handboeien, korte wapenstok en pepperspray als basisuitrusting</p> <p>De politie trekt zich al jarenlang terug uit het landelijke gebied en kan geen prioriteit meer geven aan hinderlijk en overlast gevend gedrag. Mede daarom heeft Justitie RNH als uitvoeringorganisatie van de recreatieschappen de mogelijkheid geboden om gebruik te maken van boa's. Sinds juni 2004 heeft RNH daartoe een categoriale beschikking ontvangen, die eens in de vijf jaar wordt verlengd. Tot juli 2019 waren de boa's daarbij uitgerust met handboeien, korte wapenstok en pepperspray.</p>

Toekenning verdedigingsmiddelen door striktere landelijke beleidsregels ingetrokken

Justitie heeft in de zomer van 2019 de toekenning van korte wapenstok en pepperspray ingetrokken. Dit naar aanleiding van het advies van directe toezichthouder en de korpschef van de politie-eenheid Noord-Holland. De landelijke beleidsregels voor boa's worden namelijk strikter dan voorheen gehanteerd. En er zijn naar oordeel van de toezichthouder en korpschef in de afgelopen jaren te weinig geweldsincidenten geweest om de noodzaak van de gevraagde verdedigingsmiddelen aan te tonen. De preventieve werking die uitgaat van het dragen van de verdedigingsmiddelen en de veiligheid van de boswachters zelf is bij de afweging helaas niet meegenomen.

In het belang van haar toezichthoudende taken en de veiligheid van onze medewerkers, heeft RNH bezwaar gemaakt tegen de beslissing, maar zonder succes. In de zomer van 2020 heeft Justitie de bezwaren van RNH ongegrond verklaard. Ook het vervolgens bij de rechter aangetekende beroep tegen de afwijzing is in oktober jongstleden afgewezen. De rechtbank steunt het oordeel dat niet aantoonbaar is dat het gebruik van de wapenstok en pepperspray in de afgelopen jaren daadwerkelijk noodzakelijk is gebleken. De achterliggende redenatie blijft is; 'De boa's hebben de pepperspray en wapenstok niet regelmatig hoeven te gebruiken, dus zijn ze ook niet nodig'. Gegeven het uitgangspunt dat het geweldsmonopolie bij de politie en de krijgsmacht ligt, dienen de boa's in het geval zij in een risicovolle situatie dreigen te komen, terug te treden en de politie te alarmeren. De door ons aangedragen argumenten als het belang van de preventieve werking en het gegeven dat politieondersteuning in recreatiegebieden slechts beperkt en vertraagt beschikbaar is, niet zijn helaas ook voor de rechter niet doorslaggevend geweest.

Gevolgen voor het uitvoeren van de toezichthoudende taken op de AV's recreatieschappen

Als werkgever wil RNH haar medewerkers op een verantwoorde en vooral veilige manier hun werk laten verrichten. De boa's zijn intussen geïnformeerd en voorzien van aangepaste instructies over het terughoudend(er) optreden in plaats van de directe benadering. Bijgevolg wordt vaker een beroep op de politie gedaan en/of wordt er terughoudender opgetreden en gehandhaafd jegens (groepen) bezoekers.

Echter de ervaring leert dat de politie ondanks de goede wil en goede samenwerking door prioritering en onbekendheid met de recreatiegebieden slechts beperkt back-up kan geven aan de boswachters van de recreatiegebieden. Zonder verdedigingsmiddelen voelen de boswachters zich derhalve in het algemeen onveilig. De preventieve werking die van het zichtbaar dragen van wapenstok en pepperspray uitgaat, is niet meer aanwezig. Het leidt tot verminderd gezag en ontzag in de bejegening door (groepen) bezoekers richting de boswachters. Het gaat niet alleen ten koste van de zelfstandigheid en zelfredzaamheid, het leidt nadrukkelijk ook tot een terughoudende manier van werken waar de boswachters wel toe getraind en opgeleid zijn.

De ongewenste bijeffecten voor de recreatieschappen als hinder, overlast en overtredingen nemen toe, zeker nu de gebruiksdruk op de gebieden is toegenomen. De afwezigheid van politie en het vaker terugtreden van de boa's leidt ook tot grotere risico's voor de veiligheid en afname van het veiligheidsgevoel van bezoekers, bewoners en ondernemers in de recreatiegebieden.

De huidige praktijk leidt tot de vreemde situatie dat het mogelijk wachten is op toekomstige geweldsincidenten richting boswachters, waarna er dan mogelijk wel weer voldoende incidenten zijn om de geweldsmiddelen toe te kennen. In de afgelopen 1,5 jaar is al sprake geweest van enkele geweldssituaties jegens de boswachters. Het gaat hierbij onder andere om bedreiging, belediging en poging tot mishandeling. De politie is hierbij betrokken geweest maar aanrijtijden liggen dan al snel tussen de 15 á 20 minuten.

Bijlagen

1. Voortgangsbrief Boa's, Ministerie van Toezicht en Veiligheid van 12 november 2021
--

Behandelaar

Henny Scholten, Manager Realisatie
